

Η ΚΡΙΣΗ «ΚΑΤΕΒΗΚΕ» ΣΤΟ ΜΕΤΡΟ

Επαιτεία, κλοπές, απειλές κατά των ελεγκτών, παρεμπόριο εισιτηρίων: ανησυχητικά σημάδια παρακμής στο μέσο συγκοινωνίας που άλλαξε τη ζωή της πόλης.

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΒΑΦΕΙΑΔΗ | ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΙΧΑΛΑΚΗΣ

Ο

σοι μετακινούνται με μετρό συνειδητοποιούν την αλλαγή. Η κοινωνική και οικονομική κρίση, αναπόφευκτα, εισέβαλε και στον υπόγειο κόσμο. Η αποστείρωση που τον χαρακτηρίζει την πρώτη δεκαετία της ζωής του αποτελεί πλέον παρελθόν. Σε προϊδεάζει στα μεγάφωνα η επαναλαμβανόμενη υπενθύμιση: «Παρακαλούνται οι επιβάτες να προσέχουν τα προσωπικά τους αντικείμενα», στα Ελληνικά και τα Αγγλικά. Υστερα βλέπεις το πλήθος των απαιτών, εικόνα γνωστή από τον Ηλεκτρικό, για τους οποίους το μετρό αποτε-

λούσε έως τώρα άβατο. Ακούς για τις καθημερινές κλοπές και τις αρπαγές στα βαγόνια, στις αποβάθρες και τις εξόδους, που πολλαπλασιάζονται. Για τις επιθέσεις στους ελεγκτές. Σφιγγεται το στομάχι σου στη θέα τοξικομανών, με την καρφωμένη σύριγγα στη φλέβα. Παρατηρείς ολόκληρες συστοιχίες από άδειες βάσεις ακυρωτικών μηχανημάτων, λόγω των αλληπάλληλων καταστροφών. Τα περισσότερα εκδοτήρια παραμένουν κλειστά. Στις εξόδους τα εισιτήρια συνεχίζουν το ταξίδι τους σε άλλα χέρια, ενώ πλή-

θος μεταναστών, τοξικομανών και αστέγων μαζεύουν τα χρησιμοποιημένα εισιτήρια από τους γύρω κάδους, από το οδόστρωμα, από παντού, με σκοπό να τα ξαναπουλήσουν.

Μιλώντας με εργαζομένους, συνδικαλιστές, αλλά και τη διοίκηση της ΣΤΑ.ΣΥ. (Σταθερές Συγκοινωνίες), στην οποία έχουν συγχωνευτεί το μετρό, το τραμ και ο Ηλεκτρικός, κατέληξα στα ακόλουθα συμπεράσματα:

Παρά το γεγονός ότι με τα μέσα σταθερής τροχιάς διακινούνται καθημερινά ένα εκατομμύριο επιβάτες, η εται-

ρεία είναι «οριακά ζημιογόνος» και κόστισε φέτος στο ελληνικό Δημόσιο 5-6 εκατομμύρια ευρώ.

Ο έλεγχος είναι πλέον ανύπαρκτος και οι ελεγκτές κυριολεκτικά άφαντοι. Αφενός, διότι έχουν μειωθεί από 100 σε 35 και αφετέρου, διότι φοβούνται να κάνουν έλεγχο, αφού δέχονται καθημερινά σωματικές και φραστικές επιθέσεις.

Αυτό είχε αποτέλεσμα να αυξηθούν κατακόρυφα η εισιτηριοδιαφυγή, τα πλαστά εισιτήρια και η διακίνηση ήδη χρησιμοποιημένων, απ' τα οποία έχει

σβηστεί με μια απλή γόμα η σφραγίδα του ακυρωτικού μηχανήματος.

Επτά χρόνια μετά την εξαγγελία του, το «έξυπνο» εισιτήριο και τα σχέδια για να τοποθετηθούν μπάρες στα σημεία εισόδου - εξόδου μετατίθενται, λόγω γραφειοκρατίας, τουλάχιστον στο 2016.

Εχει μειωθεί αισθητά η ασφάλεια τόσο των επιβατών όσο και των εργαζομένων, έχουν αυξηθεί οι κλοπές και η επαιτεία. Σε αυτό συνετέλεσε και η μείωση κατά 50% των αστυνομικών που φρουρούν τους σταθμούς, οι οποίοι μά-

λιστα δεν είναι πλέον εμφανείς, αλλά παραμένουν στα γραφεία. Το γεγονός αυτό οφείλεται τόσο στις αυξανόμενες ανάγκες της γενικότερης αστυνόμευσης όσο και στην αθέτηση εκ μέρους της διοίκησης του μετρό της αρχικής συμφωνίας για ετήσια οικονομική ενίσχυση της ΕΛ.ΑΣ.

Οι υπηρεσίες ασφαλείας (σεκιοϋριτι) και η καθαριότητα έχουν ανατεθεί σε εργολαβικές εταιρείες ενοικίασης εργαζομένων, που λειτουργούν ανεξέλεγκτα με καθεστώς σύγχρονου δουλεμπορίου.

Αντώνης Σταματόπουλος

Πρόεδρος του σωματείου εργαζομένων

«Δεν υπάρχει ασφάλεια»

Το μετρό υποβαθμίζεται;

Το απαξιώνουν απ' όλες τις πλευρές. Ως προς τον έλεγχο, ως προς την ασφάλεια, ως προς την καθαριότητα. Πιστεύω πως γίνεται σκόπιμα για να το πουλήσουν κοψοχρονιά. Ας πάρουμε κατ' αρχάς τους ελέγχους. Πριν συγχωνευτούμε με το τραμ και τον ΗΣΑΠ, εμείς ως Αττικό Μετρό Εταιρεία Λειτουργίας Α.Ε. είχαμε 100 ελεγκτές. Τώρα έχουμε μόλις 35 για όλη τη σταθερή τροχιά. Και αυτοί κινδυνεύουν. Ειδικό φρουροί υπάρχουν μόνο στην Ομόνοια, στο Σύνταγμα και στην Αττική. Στους άλλους σταθμούς είναι περαστικοί. Εάν ελεγκτής κάνει έλεγχο σε άλλο σταθμό, κινδυνεύει να τον ξυλοκοπήσουν. Είναι στην Ομόνοια κάποιοι αστυνομικοί σ' ένα καμαράκι, αλλά επεμβαίνουν μόνο στις σοβαρές περιπτώσεις. Ασφάλεια δεν υπάρχει ούτε για τους επιβάτες ούτε για τους εργαζομένους.

Υπάρχουν όμως και οι σεκιούριτι...

Δεν έχουν αρμοδιότητες. Ασε που συχνά είναι κάτι κοπελίτσες, τι να σου κάνουν; Το πολύ-πολύ να πάρουν τηλέφωνο την αστυνομία. Και είναι και οι ίδιοι απαξιωμένοι. Απλήρωτοι επί μήνες, με 400 ευρώ μεικτά. Όπως και οι καθαρίστριες, που έχουν αναλάβει από τρεις σταθμούς η καθεμία.

Είναι κερδοφόρος επιχείρηση το μετρό;

Όταν έχει 1.000.000 επιβάτες την ημέρα, σεσί τι λέτε; Και δεν ντρέπονται να λένε από τα μεγάφωνα «προσέξτε τα πορτοφόλια σας!» αυτό είναι «το στολίδι της Ευρώπης» που καμαρώναμε; Ύστερα, υπάρχει επατεία, παρατηρούνται καθημερινά κλοπές, μέχρι και ληστείες έχουν γίνει μέσα σε σταθμούς. Βλέπουμε τουρίστες που ανεβαίνουν επάνω, που τους έχουν σκίσει τις τσάντες και τους έχουν πάρει το πορτοφόλι. Προχθές έπασαν κάποιον ο οποίος πήδηξε στις γραμμές και πήγε απέναντι.

Τι προτείνετε εσείς ως λύση;

Κατ' αρχάς, να προσλάβουν προσωπικό, ελεγκτές και εκδότες. Αλλά η διοίκηση δείχνει αδιαφορία. Ενώ γνωρίζει ότι, αν φέρει πίσω 50 εκπαιδευμένους ελεγκτές θα έχει κέρδη, δεν κάνει τίποτε απολύτως. Επίσης, το εισιτήριο πρέπει να φθηνώνει και να είναι προς μία κατεύθυνση και μία διαδρομή, για να σταματήσει το αλισβερίσι χέρι με χέρι.

Γιώργος Μακρής

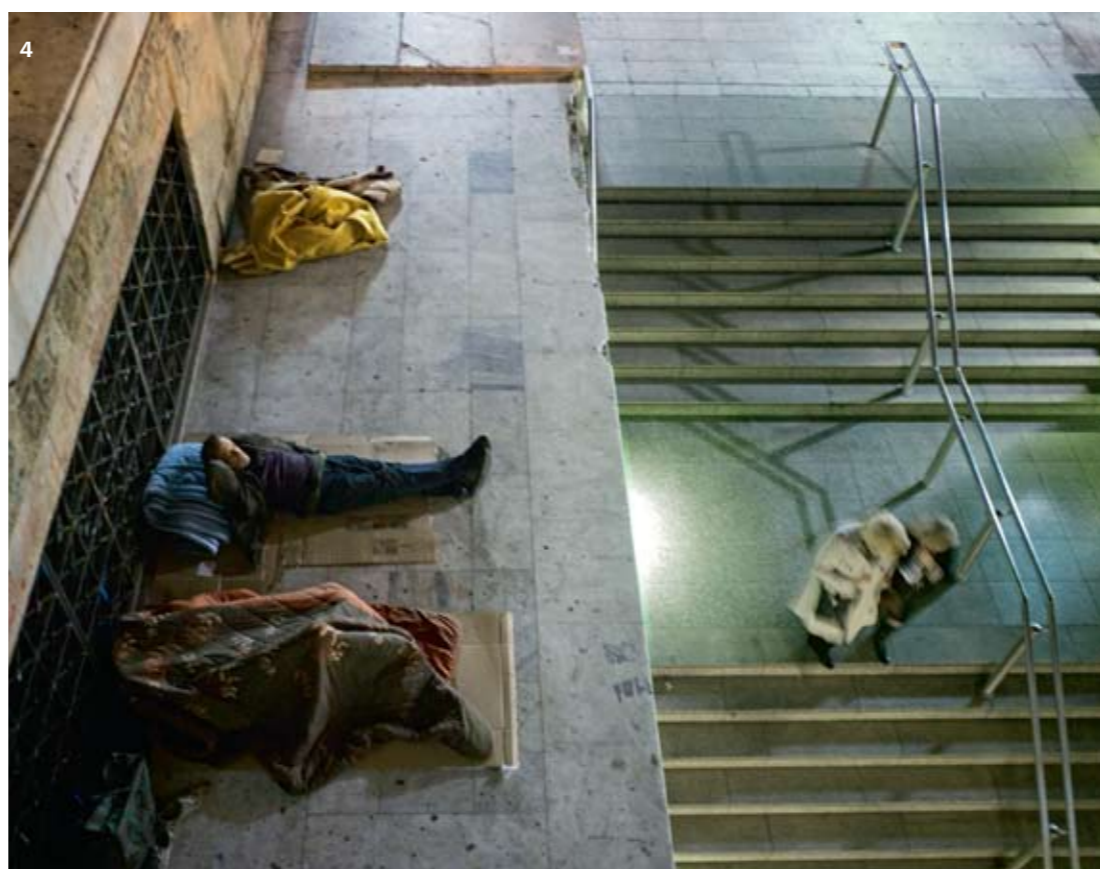
Ελεγκτής

«Δεχόμαστε κάθε μέρα απειλές»

Είναι αλήθεια ότι φοβάστε να κάνετε έλεγχο στα εισιτήρια; Καθημερινά βιώνουμε καταστάσεις βίας και φόβου. Και η διοίκηση είναι απαθής. Πριν από δύο χρόνια, οι «γνωστοί-άγνωστοι» επιτέθηκαν σε συνάδελφο και τον έστειλαν στο νοσοκομείο, παραλίγο να χάσει τη ζωή του. Έναν άλλο συνάδελφο τον χτύπησε αλλοδαπός με καρφάκι στο πίσω μέρος του κεφαλιού στο σταθμό της Νέας Ιωνίας, πήγε κι αυτός στο νοσοκομείο. Πριν από ένα μήνα, ένας Νιγηριανός έσπασε το χέρι συναδέλφου, που τον είχε πιάσει χωρίς εισιτήριο, του γύρισε τα δάχτυλα. Και με οδηγό είχαμε ανάλογο περιστατικό: έκανε σε κάποιον παρατήρηση γιατί δεν έβγαίνει απ' το βαγόνι στο τέρμα της διαδρομής και αυτός του έσπασε το χέρι. Εκτός από τη σωματική βία, αντιμετωπίζουμε και λεκτική βία σε καθημερινή βάση. Συναντάμε μεγάλα προβλήματα με το κίνημα «Δεν πληρώνω» - ευτυχώς, σε κάποιες περιπτώσεις παρεμβαίνει ο πρόεδρος, που είναι συμπαθής στο κοινό.

Γιατί, σχεδόν ποτέ, δεν συναντά κανείς ελεγκτή στο μετρό; Όταν υπάρχουν 35 ελεγκτές για 1.000.000 επιβάτες, μπορεί να γίνει ο έλεγχος αισθητός;

Οι έλεγχοι εισιτηρίων (φωτ. 1) σπανίζουν πλέον και γίνονται παρουσία της αστυνομίας, καθώς ελεγκτές (φωτ. 2) έχουν πέσει θύματα επίθεσης. Οι καθαρίστριες (φωτ. 3) εκβιάζονται, σύμφωνα με τη διοίκηση του μετρό, από κυκλώματα, ενώ οι άστεγοι (φωτ. 4) είναι σύνθηρες θέαμα πλέον στους σταθμούς.

Σταθμάρχης βάρδιας στο σταθμό Ομόνοιας

(το όνομά του είναι στη διάθεση του περιοδικού)

«Κάποιοι ψάχνουν αφορμές για να τα σπάσουν...»

Υπάρχει επιδείνωση της κατάστασης;

Ωμή βία έχουμε βιώσει εδώ αρκετές φορές κατά τη διάρκεια επεισοδίων στο κέντρο της Αθήνας. Όταν γίνονται συλλήψεις, βρίσκουν αφορμές κάποιοι άνθρωποι να μπουν μέσα και να τα σπάσουν όλα: ακυρωτικά μηχανήματα, εκδοτικά μηχανήματα, κάμερες, τα τζάμια εδώ μπροστά, τη στιγμή που είμαστε μέσα. Δεν μπορούμε να κάνουμε πολλά πράγματα, εκείνη την ώρα προσπαθείς να προστατευτείς εσύ ο ίδιος. Τελευταία φορά ήταν στις αρχές Οκτωβρίου, στην πορεία της ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ. Μπήκε μέσα μια ομάδα ανθρώπων και έσπασε τα ακυρωτικά και τις κάμερες. **Τι γίνεται με τους τοξικομανείς, δεδομένου ότι η Ομόνοια αποτελεί πόλο έλξης;**

Η περιοχή είναι υποβαθμισμένη γενικότερα, με συνέπεια να συρρέει εδώ κάθε καρυδιάς καρύδι. Αυτό σημαίνει, ανάμεσα σε άλλα, εμπόρους και χρήστες ναρκωτικών. Αναγκαζόμαστε να βγάλουμε έξω από το σταθμό τοξικομανείς που έχουν πέσει κάτω, γιατί έχουν πάρει τη δόση τους, και είναι γεμάτοι αίματα. Την ώρα που προσπαθούμε να τους συνεχέσουμε, αυτοί ουρλιάζουν, μας απειλούν ότι θα μας καρφώσουν τις σύριγγες, ότι θα μας σφάξουν... Καθημερινά, τις πρώτες πρωινές ώρες και τις νυχτερινές, γύρω στο κλείσιμο γίνεται η συναλλαγή. Αλλά και τώρα που μιλάμε, αν πάμε μια βόλτα, θα δούμε κάποιον ο οποίος έχει σωριαστεί. Για να μη μιλήσουμε για τις ακαθαρσίες τους μέσα στο χώρο του σταθμού, για τις σύριγγες που αφήνουν πίσω τους. Οι κυλιόμενες σκάλες είναι συχνά γεμάτες αίματα, όπως και οι γρανίτες. Για εμάς που ζούμε εδώ μέσα η κατάσταση είναι τρομερή, είμαστε πολύ εκτεθειμένοι - όπως βλέπετε, είμαστε σε

άμεση επαφή με τον κόσμο, τον εξυπηρετούμε, μιλάμε, συγχρωτιζόμαστε.

Δέχεστε αυξημένες καταγγελίες για κλοπές;

Οι κλοπές είναι τεράστιο πλήγμα. Υπάρχουν εδώ και χρόνια οργανωμένες συμμορίες, κυρίως από αλλοδαπούς, Ρουμάνους, Βούλγαρους, Αλβανούς, που είναι επαγγελματίες κλέφτες, πορτοφολάδες. Θύματά τους είναι είτε οι τουρίστες, που έρχονται ψάχνοντας, είτε ηλικιωμένοι ή αδαείς, που τους κλέβουν τα πράγματά τους, τα πορτοφόλια τους, τις τσάντες τους.

Κλέβουν τις συντάξεις από τους παππούδες, τα χρήματα ανθρώπων από την επαρχία, που τα έχουν για να πληρώσουν το ξενοδοχείο ή το νοσοκομείο, τελευταία κλέβουν και διαβατήρια. Εμείς, τόσα χρόνια, αυτούς τους ανθρώπους τους ξέρουμε. Τους γνωρίζουμε φυσιογνωμικά, ξέρουμε τα μικρά τους ονόματα, όπως μας ξέρουν και αυτοί. Αν τους αγριοκοιτάξουμε ή τους πούμε οτιδήποτε, διακινδυνεύουμε, δεν ξέρουμε τι αποτέλεσμα θα έχει αυτό. Η αστυνομία πρέπει να έχει συγκεκριμένη καταγγελία, να πιάσει τον κλέφτη επ' αυτοφώρω με το κλοπιμαίο πάνω του και, ταυτόχρονα, το θύμα να καταθέσει μήνυση.

Αληθεύει πως κάποιοι μαζεύουν τα πεταμένα εισιτήρια, σβήνουν τις σφραγίδες του ακυρωτικού και τα πουλάνε;

Εδώ, πίσω απ' τα εκδοτήρια και γύρω-γύρω μαζεύονται συνεχώς είτε τοξικομανείς είτε άστεγοι, οι οποίοι παίρνουν τα πεταμένα εισιτήρια, τα σβήνουν με τη γόμα και προσπαθούν να τα πουλήσουν σε επιβάτες. Αν είναι εδώ οι άντρες της εταιρείας σεκιούριτι, πηγαίνουν και τους διώχνουν, αλλά πολλές φορές γίνονται εριστικοί.

«Οι σεκιούριτι δεν έχουν αρμοδιότητες και είναι και οι ίδιοι απαξιωμένοι. Απλήρωτοι επί μήνες, με 400 ευρώ μεικτά. Όπως και οι καθαρίστριες, που έχουν αναλάβει από τρεις σταθμούς η καθεμία.»

Κώστας Βασιλειάδης

πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της ΣΤΑ.ΣΥ. (Σταθερές Συγκοινωνίες)

«Το μετρό δεν λειτουργεί σε αποστειρωμένο περιβάλλον»

Ποια είναι τα οικονομικά στοιχεία της εταιρείας; Τι ρόλο διαδραματίζει η εισιτηριοδιαφυγή; Πώς δικαιολογείται η υποβάθμιση που παρατηρείται το τελευταίο διάστημα - αναφέρουμε κυρίως σε ζητήματα ασφάλειας και καθαριότητας.

Οι «Σταθερές Συγκοινωνίες Α.Ε.» είναι οριακά ζημιόγυρος εταιρεία. Τα κενά, που φέτος υπολογίζονται σε 5-6 εκατομμύρια ευρώ, καλύπτονται από την κρατική επιχορήγηση. Τις απώλειες στα εισιτήρια τις υπολογίζουμε στο 15%, χωρίς να έχει εκπονηθεί σχετική μελέτη. Είχε καθοριστικό ρόλο το ότι με τη συγχώνευση της εταιρείας έγιναν 500 υποχρεωτικές μετατάξεις προσωπικού, με αποτέλεσμα να είμαστε υποστελεχωμένοι στον έλεγχο και στην έκδοση εισιτηρίων. Τον τελευταίο καιρό συγκεντρώσαμε τους ελεγκτές σε ορισμένους μεγάλους σταθμούς, που έχουν αστυνομική δύναμη, και αυτό είχε αποτέλεσμα μια αύξηση 10% στην πώληση εισιτηρίων. Έχουμε στόχο να μετακινηθούν 65 υπάλληλοι από διοικητικές υπηρεσίες στην έκδοση και στον έλεγχο εισιτηρίων.

Πότε θα γίνει αυτό;

Μέχρι μεθαύριο είναι η προθεσμία για να εκδηλώσουν ενδιαφέρον όσοι θέλουν, αλλά έως τώρα δεν έχει εμφανιστεί κανένας εθελοντικά. Από εκεί και πέρα θα εφαρμόσουμε το νόμο, που προβλέπει μονομερείς μετατάξεις.

Το σωματείο σας κατηγορεί για αδράνεια...

Με το που θα αρχίσουμε τις μετατάξεις, θα δείτε τι έχει να γίνει. Θα χρησιμοποιήσει ο καθένας φίλιες και κομματικές γνωριμίες για να μη μετακινηθεί.

Έχετε προβλήματα με το κίνημα «Δεν πληρώνω»;

Τώρα τελευταία έχει ψυχάσει κάπως η κατάσταση. Πέρσι έγιναν ζημιές, σπασίματα, δολιοφθορές. Αυτό έχει κάπως υποχωρήσει. Το τελευταίο επεισόδιο ήταν πριν από ένα μήνα, όταν έγινε μια συμβολική κατάληψη στο σταθμό του Συντάγματος, στην οποία συμμετείχε και βουλευτής, που προέτρεπε τους επιβάτες να μη χτυπούν εισιτήριο. Δυστυχώς, εδώ που τα λέμε, υποστηρίχτηκε αυτό το κίνημα από συγκεκριμένους πολιτικούς χώρους, με αποτέλεσμα να παίρνει θάρρος ο άλλος και να μην πληρώνει εισιτήριο.

Ακόμη εδώ και χρόνια ότι θα καθιερωθεί το «έξυπνο» εισιτήριο και θα τοποθετηθούν μπάρες στις εισόδους. Τι εξέλιξη υπάρχει;

Είναι μια ιστορία που έχει περάσει από σαράντα κύματα.

Έχει τελειώσει η πρώτη φάση του διαγωνισμού και τώρα θα μπούμε στη δεύτερη, οπότε θα κατατεθούν οι οικονομικές προσφορές. Θα χρειαστούν τουλάχιστον άλλα δύο χρόνια για να υλοποιηθεί -είναι διεθνής διαγωνισμός-, πιθανόν να υπάρξουν και δικαστικές εμπλοκές.

Πώς απαντάτε στο θέμα της ασφάλειας;

Το μετρό, όντας ένα σύστημα μέσα στην καρδιά της πόλης, δεν λειτουργεί σε αποστειρωμένο περιβάλλον. Οτι συμβαίνει στην πόλη συμβαίνει και στο μετρό. Προφανώς, σε

σχέση με παλαιότερα, έχουν αυξηθεί τα κρούσματα επαιτείας και κλοπών. Θα θυμάστε ότι, όταν ξεκίνησε τη λειτουργία του, υπήρχαν ειδικοί φρουροί, οπλισμένοι, σε κάθε σταθμό, συνολικά 80 αστυνομικοί. Και μόνο η παρουσία τους λειτουργούσε αποτρεπτικά και δημιουργούσε κλίμα ασφάλειας. Αλλά, δυστυχώς, σταδιακά αποσύρθηκαν, καλάρωσαν τα μέτρα.

Αληθεύει πως εσείς πληρώνετε τους ειδικούς φρουρούς;

Τους πληρώνουμε θεωρητικά. Πληρώνουμε, δηλαδή, την ΕΛ.ΑΣ. η οποία τους πληρώνει. Θεωρητικά, με την έννοια ότι δεν τους πληρώνουμε εδώ και πολλά χρόνια. Αφού δεν κάνουν τη δουλειά τους και εμείς δεν τους πληρώνουμε, είναι πολλά τα χρήματα. Τώρα έχουν απομείνει μόνο 40, είναι κλεισμένοι στα γραφεία τους. Εμείς επανειλημμένως έχουμε ζητήσει από την ηγεσία της αστυνομίας να είναι εμφανείς, να κάνουν περιπολίες. Υπάρχουν βέβαια και οι σεκιούριτι, αλλά αυτοί ούτως ή άλλως είναι μόνο για το θεαθήναι. Ούτε όπλο φέρουν, ούτε να συλλάβουν κάποιον μπορούν, ούτε να τον κρατήσουν.

Τι συμβαίνει με τις καθαρίστριες; Είναι αλήθεια ότι πληρώνονται ύστερα από τρεις μήνες;

Δυστυχώς, υπάρχει αυτή η φάμπρικα την τελευταία 15ετία με τις εταιρείες προσωπικού ουσιαστικά πρόκειται για δουλεμπόριο. Εμείς για να πληρώσουμε τον εργολάβο ζητάμε μέχρι και αποδεικτικά από την τράπεζα ότι έχει καταθέσει το μισθό κάθε εργαζομένου. Παρ' όλα αυτά, βρίσκουν τους τρόπους. Λένε στον εργαζόμενο «θα σου καταθέσω τα χρήματα στο λογαριασμό σου, αλλά μετά εσύ θα μου δώσεις πίσω 500 ευρώ, γιατί, αλλιώς, τον άλλο μήνα θα σε απολύσω». Δεν μπορούμε να βρούμε άκρη με αυτούς, είναι μαφιόζοι οι περισσότεροι. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και στις εταιρείες σεκιούριτι. Και στις δύο περιπτώσεις το προϊόν είναι ο εργαζόμενος και, δυστυχώς, η κοινωνία μας δεν το έχει λύσει το θέμα αυτό συνολικά. •

nikosvafiadis.wordpress.com

Μέλη του κινήματος «Δεν πληρώνω» έχουν καλύψει με μαύρες σακούλες τα ακυρωτικά μηχανήματα στο σταθμό του Συντάγματος, στη διάρκεια των κινητοποιήσεων τον περασμένο Μάρτιο.